

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 (Λουκ. α' 1-25 57-68, 80)

ΓΕΝΕΣΙΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Σήμερα η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Κατὰ τὰ λόγια τοῦ ἰδίου του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῖου τὴν Ἐνανθρώπησις ὁ Ἰωάννης ἦλθε γιὰ νὰ προετοιμάσει, «οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ». Σήμερον λοιπὸν γεννᾶται ὁ ἄγγελος κατὰ τὸν βίον καὶ τὴν ἁγιότητα, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ ἄγγελος τῆς παρουσίας Χριστοῦ. Σήμερον γεννᾶται τὸ παιδίον πού, «προφήτης ὑψίστου κληθήσεται». Σήμερον γεννᾶται ὁ κήρυκας τῆς μετανοίας, αὐτὸς πού θὰ μετατρέψῃ τὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνη σὲ πολιτεία. Σήμερον γεννᾶται ὁ ὑλικὸς ἄνθρωπος πού θὰ ἀξιωθεῖ νὰ ἀκουμπήσῃ τὴν θεῖαν κεφαλὴν, ὑπακούοντας στὴ θεία ἐντολή «ἄφες ἄρτι οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην».

Γονεῖς τοῦ Ἰωάννη ἦσαν ὁ ἱερέας Ζαχαρίας καὶ ἡ κόρη τοῦ ἱερέα Ματθάν, Ἐλισάβετ. Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τοὺς περιγράφει ὅτι ἦσαν δίκαιοι καὶ οἱ δύο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι σὺν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἄνθρώπους προσπαθοῦν νὰ εἶναι δίκαιοι κατὰ τὸ δυνατόν, ὅσο τουλάχιστον ἀφορᾷ τὴ συμπεριφορὰ τους στὸ κοινωνικὸ πλαίσιο. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ ξεχώριζαν, ἀφοῦ μετροῦσαν τὴ δικαιοσύνη μὲ τὰ μέτρα πού ἔθετε ὁ Θεός, γι' αὐτὸ καὶ θεωροῦνταν ἀπὸ τὸν περίγυρό τους ὡς «ἄμεμπτοι», δηλαδὴ κάποιοι πού δὲν ἐπιδέχονταν ψεγάδι, κατηγορία. Ἀκόμα καὶ τὴν ἀτεκνία τους, πού στὴν ἐβραϊκὴ κοινωνία τῆς ἐποχῆς ἐθεωρεῖτο ὡς κατάρα, τὴν ἐδέχονταν ὡς ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ. Μπορεῖ νὰ ἐνωθῶν μιὰ πίκρα, ὅμως ἀναγνώριζαν βαθειὰ μέσα τους ὅτι Ἐκεῖνος γνωρίζει καλύτερα. Ἄλλωστε τὸ ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε ἀναδείξει τὸν Ζαχαρία σὲ

Ἀρχιερέα , ἦταν μία τιμὴ ποὺ ὑπερέβαινε κατὰ πολὺ τῆς λύπης τῆς ἀτεκνίας. Τὸ νὰ δέεται γιὰ τὰ προβλήματα (σωματικὰ καὶ πνευματικὰ) τοῦ λαοῦ, ἦταν γιὰ τὸν ταπεινὸ λευϊτῆ ἢ καθημερινὴ πληρωμὴ ποὺ λάμβανε ἀπὸ τὸν Θεό.

Καὶ τὴν μοναδικὴ ἐκείνη ἡμέρα τοῦ χρόνου, κατὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας ἢ τοῦ Ἐξιλασμοῦ ποὺ συνέπιπτε κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριο, τότε ποὺ ὁ ἱερέας Ζαχαρίας μπῆκε στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἔγινε καὶ μύστης θείων ἀποφάσεων. Ὅπως περίπου δύο χιλιάδες χρόνια πρὶν ἓνας ἄλλος πρεσβύτες, ὁ Ἀβραάμ, πῆρε ἄμεσα ἀπὸ τὸν Θεό τὴν εἶδηση τῆς γέννησης τοῦ Ἰσαάκ, τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι: μέσα στὸν πιὸ ἱερὸ χῶρο, ἀνάμεσα στὰ πιὸ σημαντικὰ γιὰ τοὺς ἔβραίους θησαυρίσματα (τὸ Νόμο, τὸ μάννα, τὴν ῥάβδο τοῦ Ἀαρών), στὴν πιὸ σημαδιακὴ ἡμέρα τοῦ χρόνου, ὁ Ζαχαρίας παίρνει τὴν πληροφορία ποὺ ὡς ἄνθρωπος περίμενε ἐναγωνίως, ἀλλὰ καὶ ὡς μέρος τοῦ ἀνθρώπινου εἶδους προσδοκοῦσε γιὰ τόσες γενεές: «μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱὸν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην». Τρία εἶναι τὰ σημαντικὰ σ' αὐτὴ τὴν πρότασι:

α) Ὁ ἄνθρωπος φοβᾶται ὅταν βρίσκεται ἀντιμέτωπος εἴτε μὲ τὸν κίνδυνο, ἢ ὅταν νιώθει δέος. Ὁ Ἀδὰμ μετὰ τὴ διάπραξη τῆς παρακοῆς φοβόταν ἀκόμα καὶ τὴ σκιά τοῦ θὰ λέγαμε, γι' αὐτὸ καὶ ἀπαντᾷ στὴν θεία πρόσκλησι «Ἀδὰμ, ποῦ εἶ;», «τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ ἐφοβήθην, ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην». Ὁ Ζαχαρίας γνωρίζει τὰ περὶ ἀγγέλων, ὅμως ἡ ξαφνικὴ παρουσία ἐνὸς ἀγγέλου μπροστά του, τὸν ξαφνιάζει καὶ τὸν γεμίζει δέος, γι' αὐτὸ «καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν».

β) Τὰ ἐπόμενα ἀγγελικὰ λόγια εἶναι πολὺ σημαντικὰ: «εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου». Ποιὰ ὅμως δέησι; Ὅπως εἶπαμε, ὁ προσωπικὸς πόθος τοῦ Ζαχαρία ἦταν ἡ τεκνοποίησι, ὅμως ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος προσφέρει διαφορετικὴ προσέγγισι. Ἀφοῦ ὁ Ζαχαρίας ἦταν ἐκεῖ ὡς ἱερέας καὶ παρακαλοῦσε γιὰ νὰ συγχωρήσει ὁ

Θεός τα αμαρτήματα του λαού, αὐτὸ ἱκανοποιεῖ ὁ δεχόμενος τὴ δέηση. Γνωρίζουμε ἐκ τῶν ὑστέρων πὼς ὁ γιὸς τοῦ Ζαχαρία, ὁ Ἰωάννης, θὰ εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀφ' ἑνὸς καλοῦσε τοὺς Ἰουδαίους «εἰς μετάνοιαν» καὶ προετοίμαζε «τὴν ὁδὸν Κυρίου», καὶ ἀφ' ἑτέρου προανάγγελλε τὸν «ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου». Ἡ ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου ἦταν τὸ διαχρονικὸ πρόβλημα ποὺ ἀναλαμβάνει νὰ λύσει ὁ Θεός, καὶ χρησιμοποιεῖ γι' αὐτὸ τὰ πιὸ ἀπρόσμενα συστατικά: τὰ γεροντικὰ καὶ ἀσθενικὰ σώματα, τὴν πολὺχρονη στεῖρωση, τὴν μεγάλη ηλικία, ὅπου φαινομενικὰ ἢ φυσικὰ τουλάχιστον, ἦταν δύσκολη ἡ τεκνοποιία. Κί ὅμως ὅταν «ἐπαγγέλλεται ὁ Θεός ... νικᾶται φύσεως τάξις».

γ) Ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν πραγματικότητα ὅταν «ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱὸν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην». Μόλις τὰ τελευταία χρόνια ἡ ἱατρικὴ ἐπιστῆμη κατάφερε νὰ μαθαίνει τὸ φύλο τοῦ παιδιοῦ πρὶν αὐτὸ γεννηθεῖ, καὶ μέχρι τότε ἡ πρόγνωση βασιζόταν σὲ λογῆς-λογῆς ὑποθέσεις καὶ δεισιδαιμονίες. Ἐτσι, ἡ προαγγελία τῆς γέννησης υἱοῦ μπορεῖ κάλλιστα νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἐγγύηση τῆς ἐξαγγελίας τῶν πιὸ πάνω, ποὺ μάλιστα ἐπιβεβαιώνεται μὲ τὴ γέννηση τοῦ παιδιοῦ, ποὺ ἐπιπλέον ὀνοματοδοτεῖται ἀπὸ τὸν Θεόν: «καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην». Ἀφοῦ ὁ Θεός μονομερῶς σχεδιάζει τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ κόσμου, ὅπως στὴν πρώτη δημιουργία ὀνόμασε τὸν πρωτόπλαστο, ἔτσι καὶ στὴ δέυτερη ὀνομάζει τόσο τὸν Πρόδρομο, ὅσο καὶ τὸν Ἰησοῦν, ποὺ ὡς «γεννώμενον ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ».

Καὶ αὐτὸ παρὰ τὴν παγιοποίηση τῆς συνήθειας νὰ δίνεται τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα στὸ πρῶτο ἀγόρι τῆς οἰκογένειας, μὲ σκοπὸ τὴ διαιώνισή του. Τὸ ὄνομα Ἰωάννης σημαίνει «ὁ Θεός εἶναι ἐλεήμονας», καὶ σίγουρα συμβαδίζει μὲ τὶς συνθήκες γέννησης τοῦ παιδιοῦ. Ὁ Ἰωάννης ἦταν δῶρο τοῦ Θεοῦ στοὺς ὑπέργηρους γονεῖς του, γι' αὐτὸ καὶ οἱ περίοικοι καὶ συγγενεῖς ἔλεγαν στὴν

Ἐλισάβετ «ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ».

Τὴν ἴδια χαρὰ ἐπιδεικνύει καὶ ἡ Ἐκκλησία, πού τιμᾷ τὸν Προδρόμο ἐορτάζοντας καὶ τὸ Γενέσιόν του – κάτι πού κάνει μόνο μὲ τὸν Θεάνθρωπο καὶ τὴν Παναγία Μητέρα Του. Ἡ γέννηση τοῦ Προδρόμου γίνεται αἰτία χαρᾶς γιὰ τοὺς γονεῖς του, ἀφοῦ δι' αὐτῆς ἡ στέρωση τῆς Ἐλισάβετ καὶ ἡ ἀφωνία τοῦ Ζαχαρία καταργούνται. Ἀλλά καὶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καταργεῖται ἡ αμαρτία, γιὰτὶ ἡ σάρκωσις Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, κηρύττεται στὸν κόσμον. Ἀκόμα καὶ μὲ τὸ μαρτυρικὸ τέλος του, ὁ Ἰωάννης ὑπηρετεῖ τὸν Θεόν, γενόμενος προάγγελος τῆς παρουσίας τοῦ Ζωοδότη καὶ εἰς τὸν ἄδη. Εἶναι ἓνα ἔργο πού ξεκινᾷ ἀπὸ τότε πού, βρέφος ἀκόμα στὴ κοιλία τῆς μητέρας του σκιρτᾷ μπροστὰ στὴν παρουσία τοῦ Κυρίου Του. Ἡ στεντόρεια «φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου. εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν» πού ἀκούγεται ἔκτοτε, ἐπιμένει νὰ καλεῖ σὲ σωτηρία καὶ «ὑμνολογεῖ τὸν Κύριον, καὶ Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας». Ἀναγνωρίζοντας καὶ ἐμεῖς τὸ σπουδαιότατο ἔργο τοῦ Ἰωάννη ἃς ἀκολουθήσουμε τὸ παράδειγμα τῆς ἀπόλυτης ἀφοσίωσης εἰς τὸ ἔργο καὶ τῆς δικῆς μας ἀσφάλειας καὶ σωτηρίας καὶ πραγματικῆς εὐτυχίας, καὶ ἃς εὐχηθοῦμε ὅπως «Ταῖς τοῦ Σοῦ Προδρόμου ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.»

Πρωτοπρεσβύτερος Στέφανος Χρυσάνθου